

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003065

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пазинюк Марія Василівна

2. Mariia V. Pazyniuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8894-0894

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 023

Назва наукової спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Дата захисту: 17-08-2026

Спеціальність за освітою: Дизайн

Місце роботи здобувача: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15302

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.31.07.17

Тема дисертації:

1. Зображення музичних інструментів і музикантів в українському малярстві XVI–XVIII століть.
2. Depiction of Musical Instruments and Musicians in Ukrainian Painting of the 16th–18th Centuries.

Реферат/анотація:

1. Об'єктом дослідження є твори українського живопису XVI–XVIII ст. із музичними мотивами (зображеннями музикантів і музичних інструментів). Предметом дослідження стали особливості трансформації іконографії, художньо-стилістичної інтерпретації та жанрової характеристики зображень музикантів і музичних інструментів у живописі України. Метою роботи є аналіз музичних сюжетів і мотивів у світському й церковному малярстві України XVI–XVIII ст. та їх трансформації в контексті іконографії, стилістики, жанрового різноманіття. Методи дослідження. Для опрацювання візуальних джерел (ікони, картини митців, гравюри для порівняння тощо) і наукових джерел використано комплексний підхід мистецтвознавчого аналізу. Окремі твори католицької релігійної традиції, які виконані в Україні XVII–XVIII ст., аналізуються в порівняльному контексті. Тому нами поєднано проблемно-логічне й типологічно-системне опрацювання джерел. Після цього використано методи абстрагування, художнього аналізу тощо. При розгляді іконопису в

контексті розвитку музичної теми застосовано метод історизму, принципи синхронності, що дозволили залучити європейський контекст музичних мотивів релігійного живопису для усебічного розгляду його іконографічних і стилістичних особливостей. Системний підхід переважав у вивченні різножанрових пам'яток живопису з музичними мотивами. При з'ясуванні особливостей візуалізації музикантів і музичних інструментів, у контексті розвитку українського образотворчого мистецтва, використано методи формального, іконографічного та стилістичного аналізу й метод порівняння. Нами використовувався також іконологічний метод при з'ясуванні образно-символічного змісту музичних мотивів і культурно-мистецького контексту їхнього створення. Наукова новизна дослідження визначена метою та низкою поставлених дослідницьких завдань і полягає у тому, що вперше комплексно вивчається особливості іконографії, стилістики, жанрової різноманітності зображення музичних інструментів і музикантів в українському малярстві XVI–XVIII століть. Уперше в мистецтвознавчому науковому дискурсі систематизовано зображення музикантів і музичних інструментів в українському живописі XVI–XVIII століть. Узагальнено із застосуванням комплексу загальнонаукових та специфічних мистецтвознавчих методів матеріали візуального матеріалу, зібрані автором у процесі дослідження, стосовно особливостей розвитку музичних мотивів в малярстві України. Завдяки цьому зроблений системний аналіз іконографічної та стилістичної традиції музичної теми як важливого елементу українського іконопису. Теоретичне та практичне значення. Зібрані та систематизовані наукові дані про музичні мотиви можуть стати каталізатором для інших досліджень монотематик в українському малярстві й популяризації, збереження окремих пам'яток тощо. Отримані результати студій особливостей представлення музикантів і музичних інструментів в українському малярстві можна використати для систематизації та аналізу творів церковного і світського мистецтва України в навчально-методичних, науково-популярних виданнях, у роботі музейних працівників. Матеріали та висновки цієї дисертації стануть корисними при організації різноманітної виставкової діяльності, проведенні компаративних досліджень у мистецтвознавстві, культурології. Результати дисертації можуть стати теоретичною базою для подальших досліджень монотематики в церковному та світському образотворчому мистецтві України. Зібраний візуальний матеріал є основою для написання монографії чи альбому про побутування музичних мотивів в церковному та світському живописі України. Джерельна та візуальна база дисертації буде корисною при розробці курсів лекцій з історії мистецтва, музики, візуальної культури, християнського мистецтва, церковної культури тощо. Матеріал буде корисний також при написанні посібників і підручників для різних мистецьких, богословських навчальних закладів тощо.

2. The object of the study is the works of Ukrainian painting of the 16th–17th centuries with musical motifs (images of musicians and musical instruments). The subject of the study was the features of the transformation of iconography, artistic and stylistic interpretation and genre characteristics of images of musicians and musical instruments in Ukrainian painting. The purpose of the work is to analyze musical plots and motifs in secular and church painting of Ukraine of the 16th–17th centuries and their transformation in the context of iconography, stylistics, genre diversity. Research methods. A comprehensive approach of art historical analysis was used to process visual sources (icons, paintings by artists, engravings for comparison, etc.) and scientific sources. Individual works of the Catholic religious tradition, which were executed in Ukraine in the 17th–18th centuries, are analyzed in a comparative context. Therefore, we combined the problem-logical and typological-systemic processing of sources. After that, the methods of abstraction, artistic analysis, etc. were used. When considering icon painting in the context of the development of the musical theme, the method of historicism and the principles of synchronicity were applied, which allowed us to involve the European context of musical motifs in religious painting for a comprehensive consideration of its iconographic and stylistic features. The systematic approach prevailed in the study of various genre monuments of painting with musical motifs. When clarifying the features of the visualization of musicians and musical instruments in the context of the development of Ukrainian fine art, the methods of formal, iconographic and stylistic analysis and the method of comparison were used. We also used the iconological method in clarifying the figurative and symbolic content of musical motifs and the cultural and artistic context of their creation. The scientific novelty of the study is determined by the purpose and a number of research tasks set and consists in the fact that for the first time the features of iconography, stylistics, genre

diversity of the depiction of musical instruments and musicians in Ukrainian painting of the 16th–17th centuries are comprehensively studied. For the first time in the art historical scientific discourse, the depiction of musicians and musical instruments in Ukrainian painting of the 16th–17th centuries has been systematized. The visual material collected by the author in the course of the research has been generalized using a complex of general scientific and specific art historical methods, regarding the features of the development of musical motifs in Ukrainian painting. Thanks to this, a systematic analysis of the iconographic and stylistic tradition of the musical theme as an important element of Ukrainian icon painting has been made. Theoretical and practical significance. The collected and systematized scientific data on musical motifs can become a catalyst for other studies of monothematics in Ukrainian painting and popularization, preservation of individual monuments, etc. The obtained results of studies of the features of the representation of musicians and musical instruments in Ukrainian painting can be used to systematize and analyze works of church and secular art of Ukraine in educational and methodological, popular science publications, and in the work of museum workers. The materials and conclusions of this dissertation will be useful in organizing various exhibition activities, conducting comparative research in art history, and cultural studies. The results of the dissertation can become a theoretical basis for further research into monothematics in church and secular fine art of Ukraine. The collected visual material is the basis for writing a monograph or album about the existence of musical motifs in church and secular painting of Ukraine. The source and visual base of the dissertation will be useful in developing lecture courses on the history of art, music, visual culture, Christian art, church culture, etc. The material will also be useful in writing manuals and textbooks for various art, theological educational institutions, etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Пазинюк М. Зображення музичних інструментів та музик волинськими іконописцями. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне : РДГУ, 2022. Вип. 40. С. 66–72. DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi40.526>. URL: <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/526>
- 2. Пазинюк М. Картини «Козак Мамай» в контексті розвитку музичної теми українського живопису XVII–XVIII ст. Вісник Львівської національної академії мистецтв. Львів : ЛНАМ, 2025. Вип. 54. С. 85–91. DOI: <https://doi.org/10.37131/2524-0943-2025-54-10>. URL: <https://visnyk.lnam.edu.ua/visnyk/2025/54/mariya-pazynyuk-85-91>
- 3. Пазинюк М. Ангели-музиканти в українських іконах Страшного Суду XVI–XVIII ст. Вісник Львівської національної академії мистецтв. Львів : ЛНАМ, 2025. Вип. 55. С. 58–65. DOI: <https://doi.org/10.37131/2524-0943-2025-55-7>. URL: <https://visnyk.lnam.edu.ua/visnyk/2025/55/mariya-pazynyuk-58-65>
- 4. Пазинюк М. Музична тема в кужбушках іконописної майстерні Києво-Печерської лаври. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [гол. ред. М. Галів]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2026. Вип. 96. Том 2. С. 138–143. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/96-2-20>.

Наукова (науково-технічна) продукція: дослідження особливостей історико-культурних етапів розвитку музичної теми у європейській традиції та аналіз її особливостей в українській художній культурі; виокремлення ролі символічно-образної мови музичних мотивів у творах образотворчого мистецтва історико-військового характеру xvii–xviii ст.; систематизація образів ангелів-музикантів у живописі xvi–xviii ст. та аналіз музичних інструментів у цих зображеннях; аналіз шляхів трансформації традиції відтворення музикантів у іконах xvi «різдво», «страшний суд» тощо; введення у науковий обіг творів малярства із зображеннями музикантів і музичних інструментів xvi–xviii ст.; аналіз особливостей образів музикантів та музичних інструментів у картинах «козак мамай».

Соціально-економічна спрямованість: зібрані та систематизовані наукові дані про музичні мотиви можуть стати каталізатором для інших досліджень монотематик в українському малярстві й популяризації, збереження окремих пам'яток тощо. матеріали та висновки цієї дисертації стануть корисними при організації різноманітної виставкової діяльності, проведенні компаративних досліджень у мистецтвознавстві, культурології. результати дисертації можуть стати теоретичною базою для подальших досліджень монотематики в церковному та світському образотворчому мистецтві України. зібраний візуальний матеріал є основою для написання монографії чи альбому про побутування музичних мотивів в церковному та світському живописі України. джерельна та візуальна база дисертації буде корисною при розробці курсів лекцій з історії мистецтва, музики, візуальної культури, християнського мистецтва, церковної культури тощо. матеріал буде корисний також при написанні посібників і підручників для різних мистецьких, богословських навчальних закладів тощо.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0117U004571

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіндратюк Богдан Степанович
2. Bohdan S. Kindratyuk

Кваліфікація: д. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3501-3499

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Осадча Олена Анатоліївна
- Olena A. Osadcha

Кваліфікація: к. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9791-6124

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

Код за ЄДРПОУ: 21598958

Місцезнаходження: вул. Михайла Бойчука, Київ, 01103, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Мазур Вікторія Павлівна
- Viktoriya P. Mazur

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1365-7581

Додаткова інформація: Web of Science ResearcherIDPGA-0063-2026

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Бабій Надія Петрівна
- Nadiia P. Babii

Кваліфікація: д. мист., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9572-791X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чуйко Олег Дмитрович

2. Oleh D. Chuyko

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3713-5593

Додаткова інформація: Web of Science ResearcherID: AAZ-8228-2021

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Дундяк Ірина Михайлівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Дундяк Ірина Михайлівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Савчук Наталія Петрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна